

Iva Tratnik in Erik Mavrič

DEMENTNI JEZDEC

3. 11.–3. 12 2022

MMC KIBLA / KiBela

Priložnostni dvojec slikarke, performerke, videastke Ive Tratnik in predvsem risarja Erika Mavriča, združuje osebno specifična in metjejsko univerzalna ustvarjalna pristopa umetnice in umetnika, ki se na zajetnih papirnatih formatih soočata z individualnimi lastnostmi in skupnimi danostmi. Preko črt in polj, likov in tekstur, podob in skic se njune risbe sestavljajo v enovit in enkratni kolaž podob, ki z ene slike prehajajo na drugo, plavajo in skačejo, spreminjajo oblike in barve, se zlivajo iz svetlo dnevne do temno nočne. Razstava dveh postopkov, tehnik, metod, načinov, pristopov, barv, potez, črte in pike.

Osnovna linija risbe, črte in barve, kjer postopek narekuje tudi orientacija in velikost podlage, spaja dela, četudi se njihova motivika lahko opira na različne misli, od magičnega in sanjskega realizma do simbolizma in nadrealizma, fantastičnega in mističnega ekspresionizma, nemara celo nove podobe in spiritualizma, ki se ob soočanju z zunanjimi situacijami odziva nanje z notranjimi refleksi in pogojenimi stanji, s katerimi, prelivajoč jih na papir rezimira refleksije nekakšnega fatalizma lastnih spoznanj in aktivizma odzivov nanje. Poteze v njihovih delih so blage, amorfne, naravne, pomirjajoče, a to deluje od daleč. Ko se slikam približamo, nas potegnejo in zategnejo marsikateri temnačnji detajli. Lahko nas tudi udarijo. Kot na vrtu čarovnice Kirke. Pritegnejo in začarajo. Domačnost na (bolj) nedomač način.

Naslovi del so povedno barviti, celo duhoviti in ironično morbidni. *Dementni jezdec*, kot je naslov razstave, *Slastni mrtvec*, *Rousseaujeva proteza*, *Hikikomori nebesa*, *Sestavljeni angel*, *Čakalnica*, *Inkubi*, *Mala črna*, *A!*, *Mama Kintsugi*. Iva Tratnik in Erik Mavrič o poimenovanju njenega dela *Mama Kintsugi*: »Risba *Mama Kintsugi* je med delom padla na tla in se na več mestih poškodovala. Zakrpala sva jo tako, da sva uporabila 'tehniko kintsugi', se pravi japonsko tehniko, pri kateri razbito stvar, na primer vazo, zlepijo z zlatom. Midva sva sicer uporabila zlati akril. Misliiva, da je to dober simbol, po eni strani za krpanje naju osebno, po drugi strani pa kot simbol za krpanje sveta.«

Ivina slikarska, konstrukcijska poetika in Erikove minuciozne, filigranske risbe se povežejo v monumentalne površine črnobelo-barvnih krajin. Oglje se vtire v kolorit in skupaj pričarata fascinantne krajine, imaginarna okolja in hkrati prostor, v katerem se bohotita ne samo likovna pristopa in tehnike umetnice in umetnika, ampak tudi njun notranji svet in navdih ter njuna domišljija in energija. Zdi se, kot da oba obstajata ne le v svojem, ampak tudi v skupnem prostor-času, v čustvenem in idejnem okolju, ki ga sestavljajo fluidnost linij in delikatnost detajlov. Pred nami se poraja sanjska dežela, ki je topla, nežna in privlačna, zdi se nam domača, nas vabi medse, naj vstopimo v njene koordinate in jo oživimo.

Erik riše z ogljem, enim prvinskih likovnih materialov, ki se je ohranil še iz jamskega slikarstva. Ivine barve in mehke poteze ga oživljajo in njegovo 'elementarnost' sprejmejo, objamejo ali samo švignejo skozi, vpijejo ali se skrivajo v novem okolju, ki iz fikcije stopa v resničnost in skozi naše sprejemanje v metafizičnost subjektivnih zaznav in predstav vsakogar, ki se znajde na razstavišču. Erupcija obeh gest, slikarske in risarske prehaja z dela na delo in jih povezuje v eno, v enovito

telo, ki postane skupno bivališče, pribežališče in zavetišče hkrati. Tempelj umetnosti, v katerem prebivajo umetniško spoznanje, intimno razsvetljenje in občutek breztelesnosti. Telo se izseli iz nas na sliko, od koder lahko opazujemo morfologijo oživiljenih podob in se sprehajamo po vabečem polju lastnih zaznav. Ali smo v realnih ali imaginarnih svetovih pa je skupna stvar.

Razstava *Dementni jezdec* je prva skupna samostojna razstava Ive Tratnik in Erika Mavriča, ki odraža predvsem njuno vrhunskost. Vabita v povsem njun svet, ki je toliko imaginaren kot realen. Plod potez, podob in krajin v krivuljah, človeških figurah, živalskih portretih se skozi sinapse, končiče in križišča na slikah udejanja v naših možganih kot svojevrsten ekosistem, prebivališče in pokrajina fantastičnih, imaginarnih in sanjskih svetov, v katere umestita svoja bitja, ki kot da so v elementarnih, efemernih in ekstrapoliranih stanjih bivanja, občutenja in zaznavanja, ko se iz zunanjega opazovalca ali opazovalke intrapoliramo v notranje globine zavesti in širine domišljije. Asociativno se postavi kot kontemplativno in strukturno pri sestavi razstavljenih risb, v katerih se poteze prepletajo in barve ne zgolj dopolnjujejo, ampak nadgrajujejo kompozit, ko postaja eno, skupno.

Kar nekaj skupnih umetniških afinitet si delita Iva Tratnik, ki ima v svojem porfoliu številne medije, sliko, skulpturo, risbo, kolaž, fotografijo, video, tekstilijo, instalacijo in zajema različne umetniške prakse, performans, sodobni ples, gledališče, in Erik Mavrič, čigar monumentalna in filigransko izdelana risba je specifična pri nas. Oba, Ivo in Erika, privlačijo večji oziroma veliki, kar monumentalni formati (največja risba je dolga 7 metrov), na katerih razgrinjata zemljevide svojih vesolj, po katerih lahko potujemo kot slepi potniki in se prepustimo njunim tokovom, ali zaznamo v prikazanem razmisleke o naših eksistencah, ki se na slikah pojavljajo predvsem kot alegorija živalskih podob v celotni paleti življenja, do kosti in okostij, žil in živcev.

Kot jin in jang, kot dan in noč je del njunih risb na svetlem, del pa na črnem papirju. In kot zaznava naš vid podnevi, iz svetlega papirja žarijo barve, pastelne s kakšnim živahnejšim in tudi umirjenejšim, manjšim dodatkom. Kot zaznava naš vid ponoči, bele risbe plešejo na črnih papirjih. Partikularno postaja univerzalno, ko vstopimo v to prostorsko namestitev monumentalnih risb in nas objame njun svet. Iva in Erik svoji likovni pisavi združita in večplastno povežeta v eno, nas mehko-teroristično ugrabita in spustita v njuno umetniško vesolje, kjer je vsak element risbe enako pomemben, saj bi se brez njega porušilo naravno ravnovesje njune eko-ikonografije.

Notranja dinamika del se razširja na ves galerijski prostor in se transformira v eksistencialno dinamiko razstave. Upodobljeno oziroma prikazano je toliko umetniško samosvoje in tudi avtonomno, v smislu uprizorjenih risarskih krajin, da se občasno vzpostavi kot scenografska intervencija v prostor, ki živi svoje življenje v borbi za preživetje. Jasno, da smo in nismo, kot dva poriva ustvarjalnega in splošno bivanjskega, eros in tanatos v kontinuirani borbi sobivanja znotraj umetniške resničnosti Ive in Erika. In po eni strani lahko njuno umetnost gledamo kot futuristično, po drugi pa arhaično. Poigravata se z bližnjim in daljnim, s preteklostjo in prihodnostjo, z resničnostjo in asociativnostjo, s formo in z interakcijo med mediji, ne samo z materiali, ampak tudi med seboj. Kar je nedvomno poglavitno.

Iva je pred leti sodelovala z Markom Jakšetom, cikel slik *Bojni ples na zbombardirani luni* smo v KIBLI razstavili leta 2011. Samostojno razstavo *Maske* je imela leta 2018, nakar je s sliko-krpljenko *Vešča* sodelovala še na mednarodni skupinski razstavi *Napeta sedanjost* (2019–2020) na KIBLA PORTALU. Erik Mavrič se pojavlja v KIBLI prvič. Tako se zdi pričujoče soustvarjanje Ive in Erika hkrati pričetek in povsem naravno razširjanje obzorij njunovrstnega rituala življenja v umetnosti in z njo.

- Peter Tomaž Dobrila

BIOGRAFIJA

Spletna stran

Iva Tratnik (1980) je leta 2012 magistrirala na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, smer slikarstvo. Raziskuje različne umetniške prakse, med njimi tekstilne kolaže, oljna in akrilna platna, skulpturo, risbo, instalacije in druge site-specific intervencije. Leta 2015 je kot ena izbranih ustvarjalk zastopala Slovenijo na milanskem Expu, samostojno se je predstavila v Centru za sodobno umetnost v Celju (2017), galeriji KiBela MMC KIBLA v Mariboru (2018), Škucu v Ljubljani (2019), Gradu Rajhenburg v Brestanici (2021) in sodelovala na nekaterih pomembnejših skupinskih in pregledno slikarskih razstavah, kot so *Lepo slikarstvo je za nami*, UGM Maribor (2012); *Čas brez nedolžnosti*, Moderna galerija, Ljubljana (2019); *Napeta sedanjost*, KIBLA PORTAL, Maribor (2019). Vzporedno se ukvarja s performansom, kjer eksperimentira z glasom, gibom, masko. Deluje samostojno ali v začasnih kolektivih.

Erik Mavrič (1979) je študiral slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, kjer je leta 2004 diplomiral in štiri leta kasneje magistriral. V času študija je prejel študentsko Prešernovo nagrado in leta 2012 posebno priznanje strokovne žirije na 16. slovenski kiparski razstavi. Svoje delo je predstavil na več samostojnih razstavah, med drugim v Galeriji Krško (2014), Galeriji DoubleRoom arti visive v Trstu (2018) in Galeriji Alkatraz v Ljubljani (2018), ter na številnih skupinskih predstavah doma in v tujini. Trenutno živi in dela v okolici Krškega.